खजुरा गाउँपालिका बाँकेले प्रदान गर्ने सेवा सुविधा तथा विकास निर्माणको प्रभावकारीता

विषयक आ.ब. २०८२/०८३ को प्रथम चौमासिक

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

२०८२ पौष १६ गते, खजुरा बाँके

कार्यक्रम प्रगति-प्रतिवेदन

सार्वजनिक सुनुवाईका सरोकारवालाहरु ।

आयोजक

खजुरा गाउँपालिका बाँके

सहजिकरण

बास नेपाल

खजुरा गाउँपालिका बाँकेले प्रदान गर्ने सेवा सुविधा तथा विकास निर्माणको प्रभावकारीता विषयक आ.ब. २०८२/०८३ को प्रथम चौमासिक

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

२०८२ पौष १६ गते, खजुरा बाँके

कार्यक्रम प्रगति-प्रतिवेदन

१. सहजिकरण गर्ने संस्थाको परिचय :

बास नेपाल विगत २५ वर्ष देखि सामाजिक रुपान्तरणका लागि क्रियाशिल गैर सरकारी संस्था हो । २०५७ मंसिर २४ गते स्थापित यो संस्था देशमा व्याप्त भ्रष्टाचार, अनियमितता, ढिलासुस्ति, घुसखोरी जस्ता बेथितिका विरुद्ध सशक्त रुपमा क्रियाशिल रहँदै आएको छ । ७७ जिल्ला शाखा, ४९ उपशाखा, २० ईकाई र ५ हजार बढी युवाहरु आबद्ध भएको यस संस्थाले असल शासन, सामाजिक जवाफदेहिता, सामाजिक सद्भाव, सामुदायिक सुरक्षा, युवा सशक्तिकरण, स्वयंसेवा, बाल अधिकार, बाल संरक्षण, लैंगिक हिँसा न्यूनिकरण, सामुदायिक सशक्तिकरण, सञ्चार र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा काम गर्दै आईरहेकोछ । बास नेपाल भ्रष्टाचार विरुद्धको विश्वव्यापी संस्था ट्रान्सपरेन्सी ईन्टरनेशनल नेपालको आबद्ध संस्था हो ।

२. कार्यक्रमको पृष्ठभुमि :

राज्य संचालनको गुणस्तरीयताले जनताको जीवनमा निरन्तर प्रभाव पार्दछ । लोकतन्त्रमा सरकारले नागरिकप्रति जवाफदेहि भएर उनीहरुको चित्त बुझाउनु पर्दछ । सार्वजनिक निकायमा बस्नेहरुले कस्तो काम गरिरहेका छन् भनेर नागरिकले चासो राखिरहेका हुन्छन् । त्यसैले राज्य संयन्त्रबाट दिइने सेवा, सुविधा र वस्तुको गुणस्तरका वारेमा सार्वजनिक मञ्चबाट नागरिकले उठाएका प्रश्नको उत्तर दिनु सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरुको जवाफदेहिता अन्तर्गत पर्दछ । यस्तो जवाफदेहिता अधिकारमा बसेका जिम्मेवार व्यक्ति र सेवाग्राहि नागरिकका विच गरिने सार्वजनिक सुनुवाइका माध्यामबाट खोज्न सकिन्छ । यसरी संचालन गरिने सार्वजनिक सुनुवाइबाट सार्वजनिक निकायहरुलाई उनिहरुले गरेको कामको पृष्ठपोषण पनि हुन्छ । सरकारी निकाय र नागरिकको विचमा रहेको अविश्वास घटेर जान्छ र सार्वजनिक निकायले अगाडि सारेका हरेक काम कारबाहिप्रति नागरिकमा अपनत्वको भावना पनि जाग्छ । त्यसैगरी राज्य संयन्त्रले गर्ने गतिविधीका वारेमा नागरिकहरुले गुण र दोषका आधारमा मुल्यांकन गर्न पाउनु पर्छ, यो लोकतान्त्रिक मुलुकका नागरिकको अधिकार हो । सर्वसाधारण नागरिक र अधिकारमा बसेका व्यक्तिहरुका बीचमा सार्वजनिक चासोको विषयमा हाकाहाकि प्रश्नेत्तर गर्ने सामुदायिक मञ्चलाई सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ । यसले स्थानीय नागरिकहरुमा विकास योजना प्रति अपनत्वको भावना विकास गर्नुका साथै पारदर्शिताको अभ्यास गर्दछ । आफ्नो कार्यालयले वर्ष भरीमा सञ्चालन गरेका गतिविधिको प्रभावकारीताका लागि अनिवार्य रुपमा आवधिक तथा वार्षिक समिक्षा तथा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्ने राज्यले व्यवस्था गरे अनुसार स्थानिय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यविधि-२०६७ समेत लागु भएको छ । नेपालमा सार्वजनिक सुनुवाईको अवधारणा-२०५० साल पौष १३ गते देखि केदार खड्काले सुरुवात गरेको एकआपस

टेलिभिजन कार्यक्रमबाट सुरुवात भएको मानिन्छ । पांच बर्ष सम्म नियमित संचालन भएको सो कार्यक्रमले नेपालमा सार्वजनिक सुनुवाइको अबधारणालाई नागरिकका विच लोकप्रिय बनाएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाइले सर्वसाधारण नागरिकलाई अधिकारमा बसेका ब्यक्ति नजिक पुग्ने र आफ्ना असन्तुष्टि पोख्ने अवसर दिन्छ । त्यसैले यसलाई सर्वसाधारणको पहुँच अधिकारमा बस्नेहरु सम्म पनि भन्ने गरिन्छ ।

सोहि कुरालाई मध्यनजर गर्दै खजुरा गाउँपालिका बाँकेको आयोजना र बास नेपालको सहजिकरणमा खजुरा गाउँपालिका बाँकेको आ.ब. २०८२/०८३ को प्रथम चौमासिक ***सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम*** २०८२ पौष १६ गते सम्पन्न भएको छ ।

३. कार्यक्रमका उद्धेश्यहरु :

- खजुरा गाउँपालिकाको काम कारवाही बारे गाउँपालिकाबासिहरुलाई जानकारी गराउने र सो बारे छलफल तथा बहस गर्ने ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा, सुविधाको प्रभावकारीताका बारेमा पृष्ठपोषण लिने ।
- सेवाग्राहीहरुबाट आएका गुनासोको सुनुवाई गर्न सार्वजनिक सुनुवाईका माध्यमबाट साझा सार्वजनिक प्रतिबद्धताको घोषणा गर्ने ।

४. कार्यक्रम बारे जानकारी:

खजुरा गाउँपालिका बाँकेको आर्थिक बर्ष २०८२/०८३ को प्रथम चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम बास नेपालको सहजिकरणमा सम्पन्न भएको छ ।

खजुरा गाउँपालिकाको आयोजनामा भएको सुनुवाईबाट ५ बुदें साझाँ सार्वजनिक प्रतिबद्धताको घोषणा गरिएको छ । यसरी गरिएका प्रतिबद्धताहरुमा सिक्टा सिचाई आयोजनाको नहर निर्माणको सम्बन्धमा देखिएको अवरोध तथा समस्या समाधानका लागि स्थानीय बासि तथा सिक्टा सिचाईसँग जग्गाको उचित ब्यवस्थापन बारे समन्वय गर्दै निकास निकाल्ने, वडा नम्बर ३ अन्तरगत डिगाँउ जाने बाटो लगायत पालिका भित्रका भत्कीएका र पूर्ननिर्माण गर्नुपर्ने सडक तथा बाटोहरु प्राथमिकताको आधारमा निर्माण गर्दै जाने, पालिकाको प्रगति तथा आर्थिक प्रतिबेदन नियमित रुपमा अद्यावधिक गर्ने, पालिका भित्र लागु औषधका घट्ना घटाउन तथा नियन्त्रण गर्न पालिका मार्फत सचेचना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने तथा नागरिक प्रहरी र पालिका अन्तर समन्वयलाई प्रभावकारि रुपमा अगाडी बढाउने प्रतिबद्धता गरिएको छ ।

बास नेपालका निर्देशक हेमराज भट्टले सहजिकरण गरेको सुनुवाईमा नागरिक प्रतिबेदन पत्र र बर्हिगमन अभिमतको घोषणा बास नेपालका जनसम्पर्क अधिकृत माधब कार्कीले गरेका थिए भने गाउँपालिकाले प्रथम चौमासिकमा गरेको प्रगति र मुख्य उपलब्धीको बारेमा जानकारी प्रमुख प्रशसकिय अधिकृत दिल बहादुर पौडेलले गरेका थिए । खजुरा मिनिपार्कको सभाहलमा भएको सुनुवाईमा सहभागिहरुबाट उठेका प्रश्न तथा जिज्ञासाको समाधान सुनुवाईमा प्रमुख जवाफदेहि बक्ताको रुपमा आसिन गाउँपालिका अध्यक्ष डम्बर बहादुर बिक, सरोकारवालाको रुपमा उपस्थित उपाध्यक्ष मन्जु मल्ल, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत दिल बहादुर पौडेल, वडा

अध्यक्ष र कार्यपालिका सदस्यहरुले दिएका थिए । सुनुवाईको अन्त्यमा गरिएका प्रतिबद्धताहरु प्राथमिकिकरणमा राखेर पुरा गर्ने गाउँपालिका अध्यक्षले प्रतिबद्धता गरेका छन् । सुनुवाईमा १६० बढीको उपस्थिती रहेको थियो ।

५. कार्यक्रममा उठान भएका सवालहरू

सार्वजनिक सुनुवाइमा सहभागीहरुले विकास निर्माण, अनुगमन, लक्षित वर्ग उत्थान कार्यक्रम लगाएतका क्षेत्रको समग्र समस्या लगायतका दर्जनौं विषयहरुमा जिज्ञाशा, गुनासो तथा प्रश्न राखेका थिए ।

६. प्रतिबद्धताको सार्वजनिकरण

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक सुनुवाईमा उठेका सवाल वा विषयहरु, सुनुवाईको क्रममा सोधिएका प्रश्न तथा जवाफको आधारमा सुधारको लागि ५ बुंदे साझा सार्वजनिक प्रतिबद्धताहरुको घोषणा गरिएको थियो । ५ बुँदे प्रतिवद्धताहरु प्रतिवेदनको अनुसूचीमा संलग्न गरिएकोछ ।

७. सुनुवाइका सहभागिहरू

क्र.स.	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	मधेषि/मुस्लिम	अन्य
१	५२	१०१	१५३	१५	२०	८	११०

८. सुनुवाईका जवाफदेहि वक्ताहरू :

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा तपसिल अनुसारका जबाफदेहि बक्ताहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता रहेको थियो ।

क्र.स.	नाम	पद	निकाय
१.	डम्बर बहादुर बिक	अध्यक्ष	खजुरा गाउँपालिका
२.	मन्जु मल्ल	उपाध्यक्ष	खजुरा गाउँपालिका
३.	दिल बहादुर पौडेल	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	खजुरा गाउँपालिका
४.	धनीराम वली	अध्यक्ष	२ नम्बर वडा कार्यालय खजुरा
५.	पूर्ण बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	३ नम्बर वडा कार्यालय
६.	टेक बहादुर रोका क्षेत्री	अध्यक्ष	४ नम्बर वडा कार्यालय
७	गरिबे शेष	अध्यक्ष	५ नम्बर वडा कार्यालय
८	कृष्णा कुमारी पोखेल	कार्यपालिका सदस्य	खजुरा गाउँपालिका
९	पार्वती कुमारी विश्वकर्मा	कार्यपालिका सदस्य	खजुरा गाउँपालिका
१०	खतमुन निसा साइ	कार्यपालिका सदस्य	खजुरा गाउँपालिका
११	सुबुन हरिजन	कार्यपालिका सदस्य	खजुरा गाउँपालिका
१२	प्रदिप सुनार	लेखा अधिकृत	लेखा शाखा
१३	खगेन्द्र बहादुर मल्ल	प्रमुख	शिक्षा शाखा
१४	सुशिला न्यौपाने	प्रमुख	महिला तथा बालवालिका शाखा
१५	सुरेश साहु	प्रमुख	सुचना प्रविधि

१६	विभिन्न शाखा	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	खजुरा गाउँपालिका
१७	नविन प्रकाश चापागाँई	प्रहरी निरिक्षक	इलाका प्रहरी कार्यालय धनौली

९. सवल पक्षहरू

सुनुवाईको माध्यमबाट गाउँपालिकाको समग्र सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता बारे खुला छलफल गरी नागरिकका गुनासा तथा रचनात्मक सुझाव संकलनका लागि गाउँपालिकाको आयोजना तथा बास नेपालको सहजिकरणमा सञ्चालन भएको सार्वजनिक सुनुवाई एक सफल कार्यक्रमको रुपमा स्थापित भएको छ । पालिकाको आ.ब. २०८२/०८३ को चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाईले पालिकाबासिहरुमा गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा सुविधा तथा प्रगतिको बारे जानकारी हुने तथा गाउँपालिका बासिहरुबाट रचनात्मक सुझाव प्राप्त हुदा गाउँपालिकाको कार्य प्रभावकारीता बढ्ने देखिन्छ । सेवा प्रदायक निकाय र सेवाग्राहीहरु बिचको सम्बन्ध सुमधुर गर्ने र सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउन पृष्ठपोषण संकलन गर्ने सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कार्यक्रमले जवाफदेहिता अभिबृद्धीसँगै पारदर्शिताको बलियो अभ्यास स्थापित गर्न सहयोग गर्दछ त्यसैले यसको निरन्तरता जरुरी छ ।

१०. कार्यक्रमका उपलब्धिहरू :

- खजुरा गाउँपालिकाको आ.ब. २०८२/०८३ को प्रथम चौमासिक काम कारवाही बारे गाउँपालिकाबासि लाई जानकारी गराउने र सो बारे छलफल तथा बहस गर्ने काम भएकोछ ।
- गाउँपालिकाले प्रदानगर्ने सेवा, सुविधाको प्रभावकारीताका बारेमा पृष्ठपोषण संकलन गरिएकोछ ।
- सेवाग्राहीहरुबाट आएका गुनासाको सुनुवाई गर्न सार्वजनिक सुनुवाईका माध्यमबाट ५ बुदें साझा सार्वजनिक प्रतिबद्धताको घोषणा गरिएको छ ।
- गाउँपालिका र पालिकाबासिहरुका बिचको सम्बन्ध सुमधुर गर्न सहयोग पुगेको छ ।

अनुसूची १

सार्वजनिक सुनुवाइमा जारी गरिएका सहभागि तथा जबाफदेहिबक्ताले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता :

१. सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।

२. सहभागीले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने हो, पहिले स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।

३. सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम र ठेगाना सहित प्रश्न, जिज्ञासा वा सुझाब के हो राख्नुपर्नेछ ।

४. सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरु धैरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदांगत रुपमा छोटकरीमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नु पर्नेछ र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय बिते पछि तत्काल प्रस्तुती रोक्नुपर्नेछ ।

५. आफू भन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोऱ्याउन जरुरी हुने छैन ।

६. चित्त नबुझेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाईनेछ ।

७. सहभागीले बिना आधार कसै प्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाईने छैन ।

८. सुनुवाईका वक्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाई राख्न वा बोल्न पाईने छैन ।

९. सुनुवाईलाई बिथोल्ने प्रयास कतैबाट भएको पाईएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधानखोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. सुनुवाईलाई विषयान्तर हुनबाट जोगाउन सबै सहभागि सचेत हुनु पर्नेछ ।

अनुसुची ४ : **सुनुवाइका प्रतिबद्धताहरु**

संलग्न गरिएको छ ।

कार्यक्रमका फोटोहरू:

हेमराज भट्ट

निर्देशक, बास नेपाल

प्रश्नोत्तर :

क्र.स.	प्रश्नकर्ताको नाम	संक्षिप्त प्रश्न	जवाफदेहि बक्ता	संक्षिप्त जवाफ
१	अर्जुन सिंह पाण्डे	• सुनुवाईमा गरिएका प्रतिबद्धताहरुमा कार्यान्वयनको अवस्था कस्तो छ ? • किसानहरुका लागि वितरण हुने मल किन सहजै पाउन सकिदैन ? • जेष्ठनागरिकहरुका लागि पालिकाले प्रदान गर्ने सुविधा के के छन् ?	गाउँपालिका अध्यक्ष	• अधिकांस प्रतिबद्धताहरु पुरा गरिएको छ केही बाकि रहेका प्रतिबद्धता कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन् । • मलको आपूर्तीकालागि पालिकाले प्रयास थालेकोछ । • जेष्ठ नागरिकहरुका लागि निशुल्क स्वास्थ्य चेकजाँचको व्यवस्थापन गरिएको छ ।
२	प्रभात केसी, खजुरा १	खजुरा खानेपानीको संरचना जिर्ण रहेको छ त्यसप्रति पालिकाले कहिले ध्यान दिने ?	गाउँपालिका अध्यक्ष	खानेपानीको समस्या समाधानका लागि पालिकाले निरन्तर प्रयास थालेको छ ।
३	प्रभात केसी, खजुरा १	पालिकाले प्रवाह गर्ने सूचनाको माध्यम केके हुन ?	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	पालिकाले सामाजिक सञ्जाल, वेवसाईट, फेसबुक पेज र सुचना मार्फत सार्वजनिककरण गर्ने गरेको छ ।
४	चन्द्रलाल सुनार	वडा नम्बर ४ को बाटो कहिले बन्छ ?	वडा अध्यक्ष ४ नम्बर वडा	बाटो निर्माणको पहल गरिरहेका छौं ।
५	सिमन बुढाक्षेत्री	बिद्यालयहरुमा बृक्षारोपण गर्ने योजना रहेको छ बिरुवा सहयोग गर्न सक्छ ?	गाउँपालिका अध्यक्ष	बृक्षारोपण र हरित अभियान पालिकाको अभियान हो, पालिका स्थित सम्बन्धीत शाखामा सम्पर्क गर्नुभएमा आवश्यक सहयोग उपलब्ध हुनेछ ।